

Kornoelje

Najaar 2024 - Nummer 83

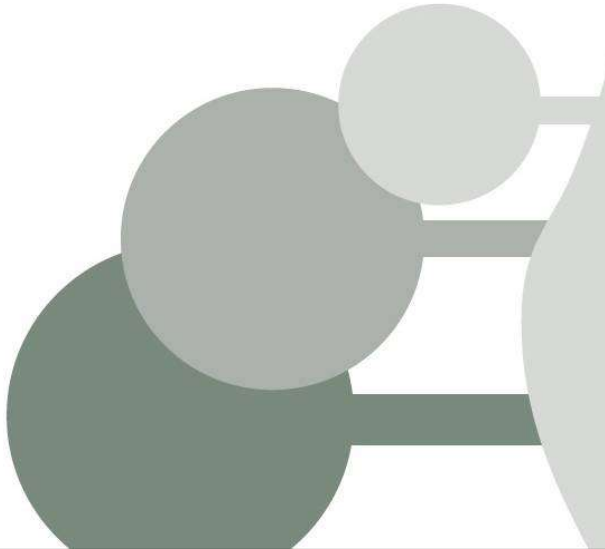

Deel uit schilderij FOR-REST

Kim Merel

Inhoud

Voorwoord	3
Steenuilen huisvesting en nageslacht	5
Verlies voor Vogelwerkgroep	7
Dambeern in het Aekingerzand	9
Een bijzondere ontmoeting met Erik van Ommen	11
Een mysterieuze schone in Yde	13
Ligusterpijlstaart	17
‘Onkruid bestaat niet’ – in gesprek met Herman van Dijk	19
Het raadsel van een Ratumse eik	22
Hazen van Erik van Ommen	23
Uit de krant De verloederde natuur drijft dierenbeschermers uit elkaar	25
Er broeit wat op De Duinstee	27
Groenbemesters geven fleur	28
Smalle Weegbree en Grote Weegbree	30
Twee nieuwe bestuursleden	31
Activiteitenprogramma 2024-2025	33
Colofon	36

hoveniersbedrijf

Sander Bosch bv

mobiel: (06) 51 31 64 62

postadres

Postbus 47

tel. (0592) 54 20 69

fax (0592) 54 43 24

9480 AA Vries

Assen

info@sander-bosch.nl

www.Sander-Bosch.nl

Ketellapperstraat 57

9403 VS Assen

Voorwoord

In de colofon achterin deze Kornoelje is te zien dat er diverse bestuurlijke wijzigingen zijn. Die zijn ook aan de orde geweest in onze Algemene Ledenvergadering gehouden in maart 2024. Maar bijeenkomsten van de ALV worden meestal dun bezocht, dus vandaar dat ik daar nu nog op terugkom.

Kor Mulder, onze vroegere voorzitter, was op verzoek van mij aangebleven als lid van de activiteitencommissie. Hij was het die van groot belang was om activiteiten te plannen. Eind vorig jaar gaf hij aan dat hij dat graag wilde overdragen. Is geregeld. Wij bedanken hem voor het vele werk dat hij voor IVN heeft gedaan (en overigens nog doet).

Wij hanteren als bestuur een rooster van aftreden. Dat is niet heel hard. Het is niet zo dat een bestuurslid na twee termijnen het veld moet ruimen. Dus hadden we twee bestuursleden die al langer lid geweest zijn, en nu toch zo langzamerhand hun tijd iets anders willen gaan besteden.

Sipke Sikkes is bij ons bekend als gedreven bestuurslid waar het bijvoorbeeld om scholenwerk gaat. Samen met een paar andere leden organiseerde hij activiteiten om kinderen van de basisscholen in Vries kennis bij te brengen buiten het klaslokaal over onze natuur en omgeving. Denk aan de Welterberg. Zonder zijn energie -en die van een paar leden die ook op dat werk betrokken zijn- en natuurlijk de kinderen zou dat inmiddels een bos of bosje geworden zijn. Hij was ook onze vice-voorzitter. Vaak een rol die niet zichtbaar is. Maar het is voor ons als bestuur wel belangrijk om die rol in te vullen op het moment dat dat niet noodzakelijk lijkt. Wij bedanken hem voor al het werk dat hij langdurig heeft gedaan. En nog steeds blijft doen.

En dan **Kees Langeveld**. Ook afgetreden. Moeilijk vervangbaar, vanwege zijn ogenschijnlijk onuitputbare energie. Maar ook hij moet nu een keer passen. Net als Sipke op een moment dat het niet onmogelijk was door te gaan, maar omdat de energie nu besteed moet worden aan zichzelf, de familie en andere tijdbestedingen die zijn liefde hebben. IVN blijft ook bij hem in de belangstelling,

zo verknocht zijn hij en zijn partner aan een natuurlijke omgeving. Ook hem danken wij voor het vele werk dat hij zo lang heeft verricht voor ons.

Wij zijn heel blij **Gerrit Dolstra** bereid te hebben gevonden om het secretariaat over te nemen. Wij gaan voorstellen aan de leden om Gerrit te benoemen als secretaris. Dat zal gebeuren in de Algemene Leden Vergadering van maart 2025. Tot die tijd fungeert Gerrit al als secretaris. Met volle overgave. Op bladzijde 31 van dit blad kun je alvast kennis met hem maken. En ook met **Bram Arends**, die tijdens de ALV van 2024 al als bestuurslid is benoemd als vervanger voor Sipke.

Nogal wat wijzigingen heb ik vermeld. Sinds mijn aantreden is er een compleet nieuw bestuur ontstaan. **René Bosch** heeft al een paar jaar geleden de eerdere penningmeester opgevolgd, Bram Arends volgde in 2024 Sipke op. En nu dus Gerrit Dolstra als opvolger van Kees. Een goed bestuur, vind ik. Fijn dat we in staat blijken te zijn als vereniging al die posities in te vullen. Een levende vereniging kan dat regelen.

Peter Kwast, voorzitter

Steenuilen: huisvesting en nageslacht

Tekst en foto's Ronand Valstar

Steenuilenwerkgroep Noord-Drenthe is in februari haar zelfgekozen belofte om nestkasten te gaan bouwen voor onze gevierde kleine gevleugelden inderdaad nagekomen. Een half open schuur in Winde (ter beschikking gesteld door een nestkasthouder), een enorme werkbank, thermoskannen koffie en warm water voor de thee. Zes enorme platen watervast multiplex en kisten met gereedschappen, uiteenlopend van professionele zaagapparatuur tot een nog te herstellen zaagtafel. Op tekening zowel het ontwerp van Claus van den Hoek, als een berekening van de hoeveelheid planken en plankjes die uit een plaat watervast multiplex gezaagd kunnen worden. Een flinke club vrijwilligers met een

blik van: “hoe gaan we dit aanpakken”, stond zich, tegen de toch wel lage temperatuur op deze vroege februari-ochtend, te verbijten.

Wie doet wat met wie en welk gereedschap hoort daar dan bij? Als een groep vogels, die zich voorbereidt op de trek, zwermen de bouwers enige tijd om elkaar heen, maar er tekenen zich, onder regie van Roel Rijkskamp, langzamerhand voor ieder te zagen plankje groepjes af.

Zagen dus en na enkele zaagsneden een heroverweging die er toe leidt dat er een hernieuwde indeling gevonden wordt om de platen multiplex te verzagen. Zo kan er nog iets meer uit één plaat gehaald worden. Schuren vervangt het zagen, gaat over in voorboren gevolgd door schroeven en bewondering voor het ontstaan

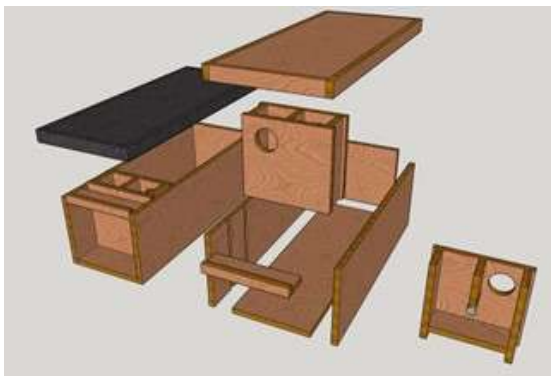
van de eerste skeletten die later tot kasten zullen uitgroeien. Nee, ze zijn na één ochtend nog niet klaar. Er volgen nog dagen en tussentijdse individuele acties, maar nu staan er 10 kasten klaar om ingezet te worden. Of ter vervanging of ter uitbreiding.

En de uilen zelf, zijn die er blij

mee? Dat zeker maar er was wel sprake van nogal wat pech dit seizoen in de hele regio. Een nest met drie dode jongen en niet uitgekomen eieren. In Donderen waren twee nestkasten in gebruik genomen. Eén met vijf eieren,

maar uiteindelijk waren er drie eieren verdwenen, één ei niet uitgebroed en één jong groot gegroeid en geringd om hem of haar te kunnen volgen. De andere kast werd door drie eieren bevolkt. Alle drie uitgekomen met drie sterke jonge uilen tot gevolg. Ze zijn geringd en uitgevlogen. Helaas vond de nestkashouder niet veel later een uilenpootje met ring. Deze jonge vogel heeft het dus niet gered. Wat we niet weten, maar waar we wel aanwijzingen voor hebben, is dat er een aantal uilen op natuurlijke plaatsen broeden. Dat betekent dat de missie, het stimuleren van een natuurlijke omgeving, vruchten begint af te werpen. Zo wil de steenuil het hebben.

Er is heel veel te zeggen over het hoe en waarom van een 'slecht of een goed steenuilenjaar'. Het blijkt steeds een samenloop van factoren te zijn. Dit voorjaar was duidelijk te nat en te koud. De prooidieren laten zich minder zien en vermenigvuldigen zich ook minder. Onze uilen bevinden zich aan de noordelijke grens van het verspreidingsgebied van de steenuil. Het is bekend dat de populatie in die gebieden sterk wisselt. Tel daar nog een aantal niet geheel duidelijke factoren bij op en het kan zo maar een 'slecht' uilenseizoen zijn. Wat doen we dus: we gaan (r)lustig door met het onderhouden van de kasten. Het bijplaatsen op strategische plekken. Het stimuleren van een zo gunstig mogelijke inrichting van erven en tuinen. Het werven van vrijwilligers en het vragen van een bijdrage voor de bouw van nestkasten. Er zijn er honderd en er moeten er tien per jaar vervangen worden want zo lang gaan ze gemiddeld mee.

Verlies voor vogelwerkgroep

Tekst: Anne Hielke van der Meulen

Dit jaar is de vogelwerkgroep van IVN Vries maar liefst drie leden verloren. Als huidig coördinator van de vogelwerkgroep wil ik daar graag in de Kornoelje bij stil staan. Ik schrijf dit vanuit mijn perspectief van de vogelwerkgroep (het gaat dus niet om levensbeschrijvingen).

Meindert van Nieff

Op 15 april overleed Meindert van Nieff op 85-jarige leeftijd. Meindert behoorde tot de meest ervaren vogeltellers binnen de werkgroep. Zo was hij in de periode 1987-2003 al betrokken bij de tellingen van weidevogels in het gebied Lutkebroeken - Achterste Holten (ten westen van Vries). Daarnaast was hij lange tijd vaste waarde bij de BMP-tellingen in De Holten (2004-2024). En hij was betrokken bij nog talloze andere vogeltellingen.

Maar zijn kennis van de natuur was veel breder. Dankzij zijn werkzame leven in de boomkwekerij wist hij natuurlijk veel van bomen. In de Vriezer Post (heet nu Krant van Tynaarlo) heeft hij jarenlang stukjes geschreven over de natuur. Binnen IVN Vries heeft Meindert van Nieff ook nog in het bestuur gezeten (tot 2005).

Jan Fekkes

Op 24 mei overleed Jan Fekkes op 85-jarige leeftijd. Jan Fekkes heeft lange tijd een actieve rol gespeeld binnen IVN Vries. Ik weet niet precies vanaf wanneer, omdat ik zelf vanaf 2003 lid ben. Vanaf die tijd heeft Jan Fekkes talloze functies bekleed binnen IVN Vries, namelijk bestuurslid (tot 2007), plaatsvervangend voorzitter (tot 2014) en penningmeester (tot 2014). Al die tijd tot recent was hij ook lid van de vogelwerkgroep. En hiermee ook betrokken bij vogeltellingen zoals BMP De Holten.

Maar Jan Fekkes zal bij de meeste inwoners van Vries toch vooral bekend zijn als voormalig huisarts.

Kees Bouwer

Op 13 augustus overleed Kees Bouwer op de respectabele leeftijd van 98 jaar. Kees Bouwer was lange tijd de coördinator van de vogelwerkgroep van IVN Vries. Ik weet niet vanaf wanneer (ruim voor 2003 in elk geval), totdat ik het in 2016 overnam.

Kees Bouwer was ook lid van KNNV Assen. KNNV is te zien als een zusterorganisatie van IVN, maar in het algemeen meer gericht op natuuronderzoek. Kees Bouwer was voor KNNV Assen betrokken bij BMP-tellingen (broedvogels). Vanuit die achtergrond is dan ook te verklaren dat hij in 2004 de BMP-tellingen in De Holten bij Vries heeft geïnitieerd. De vogelwerkgroep heette aanvankelijk dan ook werkgroep vogeltellingen. Kees Bouwer maakte elk voorjaar een telschema. Er was toen nog een levendige werkgroep, zodat er elke telling wel meerdere tellers meededen. Vervolgens had hij ook een centrale rol in de handmatige verwerking van de resultaten.

Andere tellingen die hij heeft gecoördineerd zijn o.a. de WAD-wintertellingen (5-minuten tellingen op telpunten in de regio Vries - Donderen - Yde) en de wintertellingen watervogels (5 vennen in januari). Ook was hij initiator van maandelijks herfst-/wintertellingen in het Bongevenen.

Het overlijden van deze drie leden is absoluut een gemis voor de vogelwerkgroep (en voor heel IVN Vries). Hiermee is ook een generatie aan het verdwijnen die nog een andere vogelwereld in Nederland heeft gekend. Een wereld waarin Patrijzen en Zomertortels werden beschouwd als algemene broedvogels. In de jaren '70 zaten er nog Korhoenders op het Noordsche Veld bij Zeijen. In de provincie Groningen zaten nog volop Grauwe Gorzen.

Ikzelf ben van een andere generatie en al mijn waarnemingen van de Grauwe Gors komen uit het buitenland. En nu groeien er generaties op die het mogelijk normaal vinden dat er geen Grutto's in het land zitten. Ik weet echter wel anders. Ik heb in mijn jeugd nog de tijd meegemaakt dat de graslanden rond Vries vol Grutto's zaten (jaren '80).

Dambeern in het Aekingerzand

Paul van de Veur

Aquarel van Paul van der Veur – Dambeern

Paul van der Veur, kunstenaar in De Punt, schilderde dit aquarel in het Aekingerzand. Het Aekingerzand, ook wel de Kale Duinen genoemd, is een gebied met zandverstuivingen in Nationaal Park Drents-Friese Wold, bij Appelscha.

Paul vond er dit gedicht bij, van een hem onbekende dichter:

*Zie staat daar as cypressen
In blanke Aekingerzand
Zo sierlijk as prinsessen
Um het baargien, haand in haand
Woorveur holt zie nog wachte?
Ok Thijsse was t niet
Maor van heur vrogger machte
zingt oes de wind een lied.*

Dambeern en witte wieven

Voor wie niet weet wat dambeern zijn, schreef Ina Maring een korte toelichting.

Dambeern is de oude Drentse benaming voor de jeneverbes. De bes draagt dezelfde naam als de struik waaraan hij groeit. De struik groeit op arme zandgrond en in de vorige eeuwen bestond Drenthe voor een grootste deel uit zandverstuivingen en heidevlakten met daarop talrijke jeneverbessenstruiken. De bessen werden door kruidenvrouwtjes in de omringende dorpen gebruikt om hun geneeskrachtige werking.

Men stak te voet de enorme vlakten over. En in de schemering of duisternis, soms mistig, met onbekende geluiden, vaak geheel alleen, was die oversteek een angstige en geheimzinnig avontuur.

Jan van Ginkel, schrijver van het boek *Jeneverbes*, vertelt: “Mensen waren enigszins huiverig. Vooral als er ineens een ‘gestalte’ opdoemde uit de mist, die ook nog eens bewoog door de wind.” Men verwarde de jeneverbessenstruik, die ook wel de ‘waggelbosje’ werd genoemd, met waggelende spoken: de witte wieven.

In sommige publicaties worden de kruidenvrouwtjes ook ‘witte wieven’ genoemd, omdat hun geneeskrachtige gave met veel geheimzinnigheid was omkleed.

Dambeern op het Mantingerveld

Een bijzondere ontmoeting met Erik van Ommen

Tekst en foto Kees Langeveld

Elke vrijdag maken we met een groepje een wandeling van 7 à 8 kilometer. Op vrijdag 7 juni was het de dag van de jaarlijkse orchideeënwandeling in de omgeving van Anloo en Gasteren. Een van ons is bekend met de vindplaatsen. Het werd een problematisch gebeuren. Paden waren te nat door de vele regen en de geplande route moest verlegd worden. Het regende die dag ook nog. Na twee uren ploeteren waren we eindelijk beland bij de koffiedrinkplaats in Gasteren. Vanwege de zware tocht en met de terugwandeling in het vooruitzicht namen we appeltaart bij de koffie.

De terugweg liep langs de Gasterse Duinen. Paraplu's waren onontbeerlijk. Opeens zagen we bij een bankje Erik van Ommen zitten, met rugzak, tekenmateriaal (en paraplu) bezig met de schets van een vliegden. "Mag ik een foto maken", vroeg ik hem, "mag ik die ook gebruiken voor een artikel in ons IVN blad Kornoelje?" "Ja, natuurlijk mag dat", zei Erik. "Mag het resultaat ook in de Kornoelje komen?" "Ja, daar zal ik te zijner tijd als de houtsnede klaar is mijn toestemming voor geven", was zijn antwoord.

Hierbij zie je de foto die ik van Erik heb gemaakt en op de volgende bladzijde- een foto van zijn houtsnede.

Vliegden in de Gasterse Duinen. Houtsnede van Erik van Ommen.

TOLNER

BEELD - GELUID - HUISHOUDELIJKE APPARATUUR

Een mysterieuze schone in Yde

Nicolien Bottema en Bert Blok

Verslag van Nicolien: op 22 juli 2024 berichtte Paul van der Veur 's middags dat hij een dode slang had gevonden en of ik wilde komen kijken, want Obsidentify maakte er zulke rare exoten van. Wat opwindend, ik zat al lang op een slang in Yde te hopen en omdat ik een paar dagen weg zou gaan, ging ik meteen kijken. Daar lag ze, uitgestrekt op het gras, de wonderlijkste slang die ik ooit gezien heb. Een sprookjesachtige, witte verschijning, 110 cm lang en over de hele lengte

'de wonderlijkste slang die ik ooit gezien heb'

ongeveer 3 à 4 cm dik, met een wond aan het achterlichaam. Paul had haar tegenover zijn huis aan de kant van de Norgerweg in Yde zien liggen toen hij terugkwam van het bramen plukken.

Nu is het zo dat ik in mijn jeugd in Nederlands-Indië hysterisch bang was voor slangen. Bij een slangenhuidje op het grasveld verstijfde ik van angst en kon niet verder spelen, want ze lagen dan ergens op de loer. Mijn nachtmerries werden bevolkt door allerlei soorten slangen, vooral zeer giftige, die op het tuinpad lagen waarlangs ik naar school moest. Ik bleef dus verlamd in de deuropening staan. In de loop van de jaren is die angst verminderd en begon ik slangen minstens zo bijzonder te vinden als salamanders. Deze schoonheid op het grasveld had zo'n lief gezichtje en mooi donker oog, dat ik haar zonder aarzelen oppakte en ik was verwonderd dat ze zo zijdeachtig aanvoelde.

'zo'n lief gezichtje en mooi donker oog...'

Op weg naar Paul veronderstelde ik dat het een Russische rattenslang zou zijn (*Elaphe schrenckii*). Paul zou zeker een ringslang herkend hebben, bovendien wist ik dat bioloog Popko van der Molen in 1994 in Eelde 5 Russische rattenslangen had losgelaten, die het daar zeer naar hun zin

hadden en zich intussen vermenigvuldigd hadden. Er zou er dus best eentje in Yde kunnen zijn aangekomen. Vorig jaar stond een foto van een rattenslang in één van de lokale bladen ondertiteld als zonnende "ratelslang". Een grappige verschrijving, want rattenslangen zijn voor ons totaal onschuldig, bij een ratelslang zit dat wel even anders. Ook was in 2016 een jongen bij ons langs gekomen die inventariseerde hoe ver de rattenslangen al vanaf Eelde waren gekomen. Bij het vliegveld, 3 tot 4 km hiervandaan, waren ze al waargenomen, dus ze zouden intussen Yde wel bereikt kunnen hebben. Maar wij konden we hem vertellen dat we er bij ons in de tuin nog nooit een gezien hadden.

In het echt heb ik nog nooit een Russische rattenslang gezien, maar ik wist wel dat ze donkere vlekkenpatronen hebben. De slang bij Paul op het gras had dat helemaal niet. Ze was vrijwel egaal wit, met aan weerszijde van de ruggengraat een vage donkere streep.

'vrijwel egaal wit, met aan weerszijden van de ruggengraat een vage donkere streep'

Wij kwamen er niet uit wat voor soort het kon zijn en Obsidentify ook al niet. Die kwam op

hazelworm, wat afviel doordat die niet langer dan 45 cm worden en die zie ik bovendien dikwijls bij mijn zus op de Veluwe in de tuin, ze zien er heel anders uit. Andere opties waren Esculaapslang en Westelijke hagedisslang. Rattenslang zat er niet bij.

Ik stuurde een berichtje met foto's naar Bert Blok, de enige slangenkenner die ik ken, die bovendien vroeger in Yde woonde. Omdat ik weinig tijd had stuurde ik ook foto's naar de determineergroep op Facebook, waarbij ik aangaf dat ik had aangenomen dat het een Russische rattenslang zou zijn, maar dat dat blijkbaar niet klopte. Iedereen kwam natuurlijk toch met Russische rattenslang op de proppen en dat leek het Bert in eerste instantie ook, omdat hij natuurlijk wist dat Popko ze in Eelde had losgelaten.

Toen veronderstelde iemand bij de determineergroep dat het een Japanse rattenslang (*Elaphe climacophora*) kon zijn, op grond van het streepje achter het oog en daar was Bert het wel mee eens. Toen ik de Japanse rattenslang googelde twijfelde ik toch, want Japanse rattenslangen hebben ook vaak een donker patroon, maar ze hebben inderdaad wel dat streepje. Intussen had Bert de foto's doorgestuurd naar RAVON en de kenners daar menen dat het een Gestreepte Japanse rattenslang kan zijn (*Elaphe quadrivirgata*). En dat vind ik ook waarschijnlijker, want die hebben overlangse donkere strepen. RAVON vroeg of ik de slang zou willen invriezen voor onderzoek. Dit nieuwe meisje van Yde zit nu dus in de vriezer.

Bert had al een eerdere ervaring met een slang in Yde gehad, waarvan hier het verslag:

"Op 1 september 2009 vond de beheerder van het dorps huis, aan de Norgerweg 133 in Yde, een slang op de stoep van het dorps huis. Hij ving de slang en waarschuwde de politie. Toen de politie arriveerde vertelden ze hem dat het om een ringslang ging en dat hij de slang maar weer los moest laten in de natuur. De beheerder ging met de slang naar het gebied de Hondstongen, waar Guido Lek en Lubbert Dijk toevallig juist bezig waren met een muizen-inventarisatie. Zij vertelden de beheerder dat het geen ringslang was en Lubbert belde mij op. Ik ben er direct heen gegaan en heb het beestje in ontvangst genomen. Het ging om een juveniel van ongeveer 60 cm. Het beest had geen belangstelling voor kikkers

en heeft tijdens zijn verblijf bij mij niet gegeten. Op 12 september 2009 heb ik de slang afgeleverd bij Ton van der Made van de DoeZoo in Leens. In 2015 heb ik hetzelfde beest gezien, inmiddels uitgegroeid tot een mooie grote Russische rattenslang.“

Blijkbaar wisten de Russische rattenslangen Yde dus al eerder te vinden -zelfs 2 huizen van ons af op de Norgerweg- en zagen we ze gewoon niet.

Als de slang die Paul vond inderdaad een Gestreepte Japanse rattenslang is, zal die als huisdier gehouden zijn. Rattenslangen kunnen goed in een terrarium gehouden worden, ze zijn niet giftig, overdag actief en het zijn goede klimmers. Ze kunnen dus ook heel goed ontsnappen en ze kunnen zich prima schuil houden.

Rest nog de vraag waaraan ze overleden is. Paul dacht aan een verkeersongeluk, omdat ze langs de kant van de weg lag, maar omdat ze niet is platgereden en de wond aan de staartkant zit, denk ik dat ze kan zijn gepakt door een kat, hond of steenmarter. Nu wachten we verder het onderzoek van RAVON af of zij misschien meer klaarheid kunnen brengen.

'de wond zit aan de staartkant'

Ligusterpijlstaart - *Sphinx ligustri*

Tekst en foto Wil Folkers

Op 27 mei belde Kor Mulder mij, dat er op de Brink bij Gosse Boersma een grote vlinder in een bloemenperkje zat. Gauw op de fiets erheen met camera. Het bleek de Ligusterpijlstaart, een nachtvlinder, te zijn.

Vliegtijd half mei – half september. Verse vlinders en dat was deze, komen vaak voor op verticale vlakken, zoals boomstammen en muren. Ze zijn actief in het donker en komen op licht af. Lengte voorvleugel 40-55 mm. Waardplant o.a. liguster, sering, sneeuwbes, gelderse roos, vlier. Komt algemeen verspreid voor.

ONTLUIKEND GROEN

BLOEM & GROEN STYLING

Brinkstraat 3 - 9481 BJ Vries - Tel. 0592-543056

Bruidswerk
Rouwbloemwerk
Abonnementen
Potterie
Snijbloemen en planten

www.ontluikendgroen.nl

De fairtrade cadeauwinkel

wereldwinkel

Voor heel veel leuke kunstnijverheid

Koffie en thee en verschillende curry's,
Chocola en nog veel meer

Westerstraat 9a
9481 CA Vries
tel: 0657682869

www.wereldwinkelvries.nl

“Onkruid bestaat niet”

In gesprek met Herman van Dijk

Tekst Ina Maring

Enkele jaren geleden las ik bij de ‘Aanvraag wijziging bestemmingsplan’ een aanvraag voor het inrichten van een terrein voor permacultuur. De aanvrager bleek vlakbij te wonen en dagelijks reed ik langs het adres. Het bedoelde terrein ligt verscholen achter het huis en is omzoomd door bos. Onlangs ging ik in gesprek met de eigenaar, Herman van Dijk.

Permacultuur is gericht op een leefomgeving waarin sprake is van zoveel mogelijk zelfvoorzienend te leven en mee te bewegen met de natuur in brede zin. Dat laatste betekent dat niet méér wordt verbruikt ofwel ‘geoogst’ dan op een bepaald moment wordt geboden. Kern van de permacultuur is het gegeven dat we duurzaam omgaan met wat de natuur te bieden heeft, circulair, om geen rooibouw te plegen. Bij permacultuur werk je toe naar een natuurlijk ecosysteem waarin verschillende planten elkaar versterken.

Maar permacultuur is meer dan een voedselbos, biodiversiteit in de tuin of op de akker. Het is vooral het zo klein

Wikipedia: ‘Permacultuur is een agrarische methode waarbij naar voorbeeld waarbij naar voorbeeld van natuurlijke ecosystemen en oude/traditionele tuinbouwmethoden én op basis van symbiose, ethiek en ecologie een menselijke leefomgeving gecreëerd wordt die ecologisch duurzaam en economisch stabiel is.’

mogelijk houden van de ecologische voetafdruk. Daar hoort ook bij het verduurzamen van het huis, het tegengaan van verspilling van energie, water en grondstoffen en het beperken/stoppen van het gebruik van (fossiele) grondstoffen. Waar in Wikipedia

nog wordt gesproken van ‘agrarische methode’ is de permacultuur inmiddels te bestempelen als een leefstijl om de aarde niet onnodig te belasten en uit te putten.

Voor Herman lagen er grote uitdagingen in het verduurzamen van het huis en de grond er omheen vanuit bovenstaande principes. Het land achter het huis heeft een agrarische bestemming gehad en hier was van biodiversiteit in de bodem weinig of niets over. Over het bos vertelde hij dat de bomen zo dicht op elkaar stonden, dat er geen zonlicht meer op de bodem kon komen. Een forse deken van klimop bedekte de grond. Na overleg met de gemeente waarin hij zijn plannen kon uiteenzetten, kreeg hij toestemming om het bos uit te dunnen met als doel de natuur hier zijn gang te laten gaan en ook hier meer biodiversiteit te creëren.

Inmiddels woont hij acht jaar in De Punt. Op mijn vraag of hij inmiddels zelfvoorzienend is, antwoordt hij: “Nee, nog lang niet.” Soms wordt er een van een vriend gekregen boompje of plant in de grond gezet, maar het meeste moet echt vanzelf komen. En daar horen ook brandnetels, bramen en andere planten bij die velen het liefst niet in de eigen tuin zien. Hij geeft als voorbeeld de brandnetels die onder een fruitboom staan. “Mooi laten staan”, zegt hij, “de brandnetels zijn goed voor de bodem en als de vruchten rijp zijn, zijn de brandnetels verdord en hebben hun stekeligheid verloren. Dan heb je er geen last van.”

Brandnetels zijn bovendien waardplanten voor vlinders.

Als je hieraan begint, moet je een lange adem hebben. Kijken, nog eens kijken, geduld hebben en niet ingrijpen! En vooral niet netjes willen zijn. We zijn het erover eens: “onkruid bestaat niet!” Alles heeft zijn functie en als je de natuur zijn gang laat gaan, wordt er niets verspild.

Tijdens het gesprek zien we buiten een prachtige rode eekhoorn. Vaste gast en bezoeker van de talloze walnotenbomen. Begonnen met één boompje, de

Ode aan de brandnetel. Zie o.a.

www.tuinvanheden.be

walnoten er van verspreid op het erf door de verschillende ‘voorraadkelders’ van de eekhoorn en nu tal van walnotenbomen op het erf.

Een enkele keer heeft hij de processen ondersteund, bijvoorbeeld door lava-grit te strooien. Dat bevat mineralen en bevordert het bodemleven. Ook plantte hij een haag aan de windkant van het perceel. “Die tip deed ik op bij een bezoek aan het voedselbos van één van de pioniers op dit gebied.” Zo creëer je een beschut gebied waar de warmte van de zon kan ophopen. Dat is goed voor sommige vegetatie.

Verder heeft hij ondersteuning van een varken dat de grond in het bos omwroet. “Soms gooi ik doperwten in de klimop. Daar is hij dol op. Al wroetend bewerkt hij zo het hele bos.” Loopeenden eten de slakken en kippen woelen in de grond op zoek naar insecten.

Dat brengt het gesprek op de filosofie achter de permacultuur dat bijvoorbeeld zonlicht, warmte en windrichtingen belangrijk zijn. In enkele religies is de zorg voor ‘Moeder Aarde’ een wezenlijk onderdeel van het bestaan. Het begrip ‘permacultuur’ zoals

wij dat nu kennen is oorspronkelijk gericht op gebruik van de aarde als voedselbron, maar tegelijkertijd is het begrip door de jaren heen veel breder geïnterpreteerd en is het voor velen onder ons een leefstijl geworden.

www.Velt.nu: ‘Permacultuur komt van het Engelse ‘permaculture’, een samentrekking van permanent en agriculture. Het is in de jaren 60-70 ontstaan in Australië als reactie op niet weg te werken afvalbergen, het besef dat fossiele energie niet onuitputtelijk is en het zichtbaar worden van steeds duidelijkere negatieve effecten van de grootschalige landbouw. Het streven is om systemen te creëren die zichzelf in stand houden, net zoals de natuur. Het resultaat is een mooie opbrengst met een minimum aan energie en zonder afval.’

Tot slot. We zijn het erover eens dat je veel kunt doen om je voetafdruk zo klein mogelijk te houden, maar dat er altijd twijfel is of het nog beter kan. We zijn het er ook over eens dat als iedereen een steentje bijdraagt door bewuster met de natuur, energie, water en grondstoffen om te gaan, de wereld er beter uit kan gaan zien.

Het raadsel van een Ratumse eik

Tekst en foto Paul van der Veur

In augustus zaten we een paar dagen in het huisje van mijn zwager in Ratum (buurtschap bij Winterswijk). Bij een van de eiken in het bos viel het mij op dat rondom de voet van de stam een roodachtig gekleurd poeder lag. Ook op de stam en op bladeren was dat aanwezig. Ik vroeg mij af welk organisme dat veroorzaakte. We haalden er een boswachter bij die voor het Gelders Landschap gewerkt had en ook in dit bos onderhoud verrichtte. Hij ontdekte dat er ook uit het spechtengat hoog in de boom datzelfde poeder gekomen was. "Die kleur rood van het poedervormige zaagsel komt door rotting in de stam", zei hij. Vervolgens gaf hij twee mogelijke verklaringen: het is mogelijk het werk van mieren of van hoornaren. Mieren ontdekten we niet en ook geen hoornaren....!

Later in het jaar, tijdens vakantie in Salland, zagen we ook zoiets tijdens een boswandeling, alleen nu onderaan de stam. Het blijft voor mij een raadsel! Maar misschien dat er onder de IVN-ers iemand is die een idee heeft? Dan hoor ik dat graag!

Hazen

Erik van Ommen

HAIRCORNER
NEWLOOK

Brinkstraat 7 | Tel.: 0592 - 543587

Westerstraat 2 9481 CB Vries 0592-544393 www.slotoptiek.nl

Brillen & Contactlenzen

Ook voor:

Verrekijkers en Loepen
(Horloge)Batterijen/Horlogebandjes
Gehoorapparaten

Aangesloten bij NUVO/ANVC

Gratis parkeren voor de deur!

De verloederde natuur drijft dierenbeschermers uit elkaar

Tekst Jean Pierre Geelen

Mag je bedreigde weidevogels beschermen door de beschermde steenmarter te doden? Dierenbeschermers staan als kemphanen tegenover elkaar.

Mogelijk dat een nieuw nummer van *De levende natuur* ('Tijdschrift voor veldbiologie', in 1896 opgericht door onder anderen de welbekende Jac P. Thijssen) u weleens ontgaat. Zonde. De liefhebber leest er de verslagen in vanaf het front. Want er woedt een stille oorlog onder natuurminnaars. Beschermers van bedreigde diersoorten (daar zijn er helaas veel van – van de diersoorten, welteverstaan) staan als, excusez le beeldspraak, kemphanen tegenover elkaar. Het duivelse dilemma: mag je beschermde dieren doden om een andere bedreigde soort te beschermen?

De oorlog speelt zich af in Friesland. Hoofdrospelers zijn weidevogels als de grutto, en de steenmarter. Beide zijn beschermde dieren. De eerste nemen drastisch in aantal af. De steenmarter, in 1970 door (pels)jacht bijna uitgestorven, nam vanuit Duitsland juist weer toe. In Friesland wordt het aantal in de zomer nu geschat op zo'n tienduizend exemplaren. Mooi.

Het probleem: de steenmarter gedraagt zich net als een steenmarter. En dus kent hij de weg naar de geïsoleerde weidevogelgebieden, goedgepulde snackbars waar hij de eieren en jongen van weidevogels opvreut.

Begin dit jaar drukte *De levende natuur* het verslag af van weidevogelbeschermers die met de provincie een experiment zijn aangegaan: het 'wegvangen' van de steenmarters in gebieden waar dankzij weidevogelvriendelijke boeren nog weidevogels broeden. Met camera's hadden ze in 2017 gezien dat steenmarters in één broedseizoen 30 procent van de vijftig gefilmde vogelnesten hadden leeggevreten.

In 2022 werden in negentien Friese gebieden 198 steenmarters 'weggevangen'. Dat is een eufemisme voor 'doden'; de marters elders uitzetten is volgens de

vogelbeschermers ‘geen passend alternatief’, de populatie wordt er ook niet wezenlijk door bedreigd. De weidevogel jubelde: het uitkomstpercentage van de eieren steeg van 37 procent in 2017 naar 92 procent in 2022, zo bleek.

Maar dat is tegen het zere been van de Marterstichting – als die ben je reddeloos verloren zonder eigen belangenvereniging. De club heeft een bodemprocedure aangespannen om de vergunning voor de jacht op de marter te bestrijden.

Een eigentijds natuurfenomeen: de verloedering drijft dierenvrienden – brave borsten met beste bedoelingen – uiteen. Eigen dieren eerst: fanatieke weidevogelbeschermers worden in kringen van andere beschermers geregeld verdacht van het vergiftigen van roofvogels en andere dieren die het gemunt hebben op hun geliefde soort. Ook bij *De levende natuur* waren de reacties op de geplaatste stukken niet mals. ‘*De levende natuur* is nu ‘dode natuur’ geworden’, schreef volgens hoofdredacteur Rob Buiter een lezer.

Dat marters de vogels bedreigen is volgens hem ‘het sluitstuk van een uitgekleed landschap’, dat ‘onevenredig veel aandacht krijgt van beleidsmakers’; het elimineren van predatoren is een ‘*quick fix*’ die terecht wordt bestreden, schrijft Buiter in een bemiddelend voorwoord.

Het alternatief is volgens hem alleen dat weidevogels nog sneller verdwijnen dan ze al doen. Als het experiment met marterbestrijding is toegestaan, kun je er in het aangeharkte Nederland maar beter alle kennis over vergaren en ervan leren, betoogt hij ook.

Daar heeft Buiter ook gelijk in. Zolang het uitgeklede landschap zijn groene kleren niet terugkrijgt, zitten dieren en beschermers als ratten in dezelfde val. Zonder gezond ecosysteem gaan ze in elkaars staarten bijten. Nu het huidige kabinet de EU-Natuurwet onlangs overboord kieperde, is het gezonde landschap verder weg dan ooit. Nu moeten steenmarters en sommige andere bedreigde dieren zien te overleven met een nieuwe wet van de jungle: zodra mensen je gaan beschermen, ben je nog lang niet jarig

(uit de Volkskrant van 13 september 2024)

Er broeit wat op OBS De Duinstee

Paul van der Veur en Tiffany Pikkert-Turk

19 april 2024, op deze dag mochten we erbij zijn dat door leerlingen van de groepen 4, 5, 6, 7 en 8 van OBS De Duinstee te Yde in twee verschillende groepen twee broeihopen voor ringslangen werden gemaakt in een veentje. Voordat we met de kinderen naar het Bongveen liepen, was er op school eerst nog een presentatie over ringslangen waar de kinderen ademloos naar luisterden en ook vragen stelden aan Jurre Brouwer van Landschapsbeheer Drenthe. Hij verstrekte ook het broodnodige materiaal (handschoenen, zagen etc.) en ondersteuning voor de aanleg van de hopen. Versterkt door Peter Best en nog een aantal vrijwilligers van de natuurwerkgroep uit het dorp, werden er takken aangesleept door ijverige leerlingen. Die takken werden op 2 stapels gelegd met daarop een natte laag van dode bladeren en materiaal uit het nabijgelegen water. Na al dat gesjouw was er tijd voor een picknick in de natuur. De regen die tussendoor nog viel, kon de pret niet bederven en er werden 2 mooie hopen gebouwd. Het was genieten van al het enthousiasme! Met de natuurwerkdag begin november zullen we met de kinderen het broodnodige onderhoud aan de hopen verrichten. We hopen op vruchtbare hopen in de toekomst!

Groenbemesters geven fleur

Tekst Ina Maring

Is het u ook opgevallen? Steeds minder vaak zien we in de herfst en winter de zwarte aarde van de akkerlanden, steeds vaker zien we groene akkers met groenbemesters. En soms zien we ook prachtige gele en oranje akkers met Afrikaantjes¹⁾, ook deze gekleurde plantjes vallen onder de groenbemesters.

Groenbemesters leveren een belangrijke bijdrage aan de kwaliteit van de bodem. Er zijn veel verschillende groenbemesters en elke soort heeft zijn eigen specifieke eigenschappen. Afhankelijk van de bodem, grondsoort (klei of zand) en gewas kiest de boer een groenbemester. Soms gaat het om een enkele plant, maar vaker gaat het om een samengesteld pakket aan zaden. In het Handboek Groenbemesters (2003) staat omschreven dat het zo'n vijftien jaar geleden bij het telen vooral ging om bemesting en aaltjes²⁾. Tegenwoordig wordt de groenbemester ook gezien als een middel om invloed uit te oefenen op biodiversiteit en bodemverbetering.

Zoals hierboven al benoemd: er zijn verschillende groenbemesters en de keuze van de boer is afhankelijk van verschillende factoren. Wat bij elke keuze in elk geval een rol speelt, is:

- meer mineralen in de grond;
- minder bemesting met en beter vasthouden van stikstof;
- betere structuur van de bodem;
- meer natuurlijk bodemleven dat mogelijk van invloed is op ziekten en plagen;
- positieve invloed op de biodiversiteit;
- betere waterberging door de lossere grond.

In de wetgeving wordt gesproken over 'vanggewassen' in plaats van groenbemester. Het is onderdeel van de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet (2023), in de volksmond 'nitraatwet' genoemd en bedoeld voor zand- en lössgronden. In de wet staat dat deze is bedoeld voor het 'vangen' van nitraten. Beter gezegd voor het vasthouden van deze nitraten en het voorkomen van het

wegspoelen van nitraat-houdend water. Daarmee moet de schade in de waterhuishouding worden tegengegaan. De overheid is van mening dat de waterkwaliteit onder klei- en veengrond nog van voldoende kwaliteit is. Over het bewerken van de groenbemester in het voorjaar zijn de meningen verdeeld, waar de ene agrariër kiest voor het omwoelen van de bodem (maximaal 10-15 cm diep), kiest de ander voor dieper ploegen waarbij een deel van het bodemleven schade kan opleveren.

Inmiddels is duidelijk dat veel agrariërs zich bewust zijn van het belang van goed en natuurlijk bodembeheer en van de voordelen van het gebruik van groenbemesters. Dit geldt ook voor de agrariërs die niet op zand- of lössgrond hun producten telen. En voor velen is dit aanleiding om hun land te bemesten met 'groen'.

¹⁾ Er zijn vele soorten Afrikaantjes. Deze bloemetjes komen nu vooral voor in warme streken in Midden Amerika. De naamgeving komt oorspronkelijk van de Moren die de plantjes meenamen uit Afrika. De bloemen werden massaal geplant in Spanje en later meegenomen naar andere gebieden. Afrikaantjes zijn eetbaar, de smaak (pittig of mild) hangt af van de soort.

²⁾ Aaltjes voeden zich met o.a. de larven van insecten in de bodem die de groei van de gewassen belemmeren of zelfs tegengaan; aaltjes zijn als natuurlijke gewasbescherming erg belangrijk.

Smalle Weegbree en Grote Weegbree

Plantago Lanceolata en Plantago Major

Erna Maria van Elk

Van de familie van de weegbree komen in ons land meerdere soorten voor. De smalle en de grote weegbree worden als belangrijke geneeskruiden beschouwd. Weegbree wordt ook wel geneesblad genoemd.

Smalle Weegbree

De naam verwijst naar de vorm van het blad dat overeenkomst vertoont met een voetzool; plantago is afgeleid van het Latijnse planto: voetzool. De plant wordt niet groter dan ca. 15 cm en groeit zeer algemeen op paden. Hoe harder de grond, hoe beter voor de weegbree. De naam weegbree komt van 'Wegbreda', het oud-Saksische woord voor 'groeïend langs de weg'.

Met name de grote weegbree werkt antibacterieel en allergeen. Maak een kop thee van grote weegbree door 2 gram gedroogd kruid te overgieten met een kop kokend water. De thee kan helpen tegen aambeien en zweren.

Smalle weegbree, die langs wegen en paden groeit, kun je bv na een valpartij of ongeluk op de schaafwond leggen en vastzetten met een pleister of gaasverband. Dit bevordert een snelle genezing en is bloedstelpend. Ververs dit blad regelmatig.

Het hoge gehalte aan slijmstoffen werkt verzachtend bij verkoudheid, astma, kinkhoest, hooikoorts en bronchitis. Je kunt er een siroop van maken voor de wintertijd, elke dag een lepel weegbreesiroop.

Je oogst het blad aan het begin van de bloei. In de sla zijn de jonge blaadjes lekkerder. Ook in een smoothie kun je jonge blaadjes doen. Ouder blad is geschikt om in warme gerechten te verwerken. In sommige landen in Oost-Europa worden de jonge bloemknopjes verzameld en gegeten als champignons. Kauw er maar eens op: de smaak lijkt op die van champignons.

Twée nieuwe bestuursleden

Interviews Heim Meijerink

De hartenkreten van onze voorzitter zijn verhoord, tenminste voorlopig. IVN-Vries heeft twee nieuwe bestuursleden! Via korte interviews stellen zij zich voor.

Gerrit Dolstra

Wij hebben een nieuwe secretaris, Gerrit Dolstra. Eigenlijk moet ik zeggen: we krijgen een nieuwe secretaris, want Gerrit moet in de algemene vergadering nog officieel benoemd worden. Gelukkig wachten we daar niet op, hij is al volop aan de slag.

Gerrit woont samen met Gerda nu zo'n vier jaar in Vries. Nadat ze hun bedrijf in Anderen

Personalia

Naam: Gerrit Dolstra

Leeftijd: 60 jaar

Geboorteplaats: Meppel, getogen in Steenwijk

Beroep: professioneel mentor

Hobby's: imkerij, wandelen, fietsen

Burgerlijke staat: ongehuwd samenwonend

hadden verkocht (een groepsaccommodatie} vonden ze een mooie woonplek aan de Etstoel in Vries met uitzicht op Staatsbosbeheer. "Nog steeds vind ik het fascinerend om bij slecht weer de regen over het veld te zien razen of de bijen te zien thuiskomen van hun tocht."

Hoe is die fascinatie bij jou begonnen?

"Misschien komt dat toch wel door mijn vader. Die was jager en die nam mij mee het veld in." In Anderen was Gerrit Gastheer van het Nationaal Park Drentsche Aa en kwam hij dus ook in aanraking met het IVN. "In de cursus die aan dat gastheerschap voorafging heb ik veel geleerd over het landschap van de Drentsche Aa. Dat boeit mij enorm en daar valt nog veel in te ontdekken."

Wat denk je te kunnen bijdragen aan IVN-Vries? Gerrit hoopt een steentje te kunnen bijdragen aan een meer respectvolle omgang met de natuur rond Vries en dus ook op de hele aardbol. Voor ons en onze kinderen. "Door bestuurlijk actief te zijn wil ik meehelpen de komende tijd als IVN-Vries een koers voor de

toekomst te ontwikkelen. Ik ben bijvoorbeeld benieuwd of we als club kinderen en jongeren meer kunnen laten ‘voelen’ van de natuur.”

Bram Arends

Jonge, enthousiaste energie in ons bestuur gaat komen van Bram Arends. Hij is opvolger van Sipke Sikkens die hem ook gevraagd heeft. Bram hoefde niet lang na te denken. Hij is sociaal ingesteld, vindt natuur en landschap erg belangrijk en wil zijn best doen die waarden over te dragen op de volgende generatie. Bram is geboren en getogen in Vries en woont nog bij zijn ouders. “In die 25 jaar ben ik slechts een trappetje in ons huis omhoog gegaan.”

Personalia

Naam: Bram Arends

Leeftijd: 25 jaar

Geboorteplaats: Vries

Beroep: adviseur bij Witteveen

Groenprojecten, waarvan 2 dagen in de week gedetacheerd bij de gemeente Opsterland als beheerder sportvelden

Hobby's: afspreken met vrienden en familie, wandelen

Burgerlijke staat: inwonend bij lieve ouders

Hoe is je interesse in de natuur begonnen?

“Van kinds af aan nam mijn moeder ons al mee de natuur in. Daar is het zaadje al geplant.”

Bram studeerde Management van de leefomgeving aan Van Hall Larenstein te Leeuwarden en Landschapsgeschiedenis aan de Rijksuniversiteit te Groningen, met vakken als bodemkunde, ecologie en landschappen van Nederland. Dat zegt wel genoeg.

Wat vind je van het natuur- en milieubeleid? “Goede vraag, altijd lastig. Ik ben me terdege bewust van alle belangen die wij in ons kikkerlandje hebben. Echt oordelen over het beleid kan ik niet. Maar wij zouden beter moeten nadenken over de lange termijn van onze natuur en groen. Hoe moet Nederland er over 100 jaar uitzien? Wat is onze visie om een duurzaam, dynamisch, groen landschap te ontwikkelen waar mens en milieu in balans zijn? Dat ontbreekt nu echt, wij zijn heel krampachtig in het korte termijn denken.” Bram daagt IVN-Vries uit om met hem hierover na te denken. Hoe moet het landschap, de natuur, de landbouw, de woningbouw er over 100 jaar uitzien? Wat is onze visie?

Activiteitenprogramma 2024-2025

November

Zaterdag 2 november 2024

Natuurwerkdag in Het Holtveen

Start om 9.30 u bij de paardenstal van Teja en Hans aan het grote zandpad. (In het verlengde van Koffiedik in Vries) Verwijderen van boompjes, onderhoud van wandelpaden, snoeien van hulst, etc. Er is veel werk te doen. Wij willen jullie vragen om mee te werken. Voor gereedschap, koffie, thee, soep, broodjes, frisdrank wordt gezorgd.

Vorbereiding door Sipke Sikkes (sikkesvanelk@hetnet.nl), tel 0592 543497 en Bram Arends (bram_arends@hotmail.com). Graag aanmelding op één van deze adressen.

Dinsdag 12 november 2024, 20-22u

Lezing: Wolven in onze omgeving door de heer Maurice Schalker

In 'onze' omgeving komen sinds een aantal jaren wolven voor. Hoe reageren wij daarop? Op basis van gevoelens is zeker het antwoord. Maar is daarmee het laatste woord gezegd? Kunnen we iets verder komen? De Werkgroep Wolf Nederland zal ons voorlichten, en wil graag vragen beantwoorden. Zij staan vrij neutraal in de hele wolvendiscussie

en hanteren een visie van NIET voor, NIET tegen, maar MET.

De heer Maurice Schalker is secretaris van de (landelijke) werkgroep wolven.

Januari

Zondag 26 januari 2025, 10-12u

Snertwandeling rond Natuurplaats Noordsche Veld

Start bij de Natuurplaats, gelegen links van de weg van Donderen naar Norg. We beginnen met thee/koffie. En krijgen een korte toelichting op wat we mogen verwachten tijdens de wandeling of waarnaar we daarbij gaan kijken. Tijdens de wandeling -op vrij toegankelijke paden- wordt verdere toelichting gegeven en is er natuurlijk gelegenheid tot het stellen van vragen.

Na afloop is er de mogelijkheid van nuttigen van een kop erwtensoep met roggebrood en spek. Kosten zijn € 8. Graag aanmelden bij Peter Kwast (p.l.kwast@hotmail.nl of 06 150 170 95.)

Februari

Dinsdag 25 februari 2025, 20-22 uur

**Lezing: Gebruik van
bestrijdingsmiddelen, door de heer
Guido Nijland**

Westerveld is een Drentse gemeente waar al jaren geleden lelieteelt opkwam. Zoals bekend vraagt lelieteelt (maar ook andere bollenteelt) veel te verspreiden gifstoffen over het gewas. Daarop is het initiatief genomen om Vereniging Meten = Weten op te richten. Tijdens een groter onderzoek heeft Meten = Weten ook onderzoek uitgevoerd in Oudemolen. Naar gifstoffen aldaar in grond en eikenblad. Ook is de vereniging ingericht op het voeren van rechtszaken ter zake om overheden aan verplichtingen te houden.

Steeds meer verspreidt de teelt zich over onze provincie. Ook bij ons. Reden genoeg om Meten = Weten uit te nodigen om ons informatie te verschaffen. De heer Nijland, opleiding tot ecooloog, is betrokken geweest bij de oprichting van de Vereniging. Hij is daarnaast ook voorzitter van het bestuur van IVN afdeling Westerveld.

Maart

Dinsdag 18 maart

Algemene Ledenvergadering

Aanvang 19.30u in Dorpshuis De Pan, Vries

Na de Algemene Ledenvergadering geeft Linda Dijkshoorn een lezing over Microbiologie.

T.z.t. volgt meer informatie over de lezing via mail.

Zaterdag 22 maart 2025, 10-12u

**Sporen van dieren in Noordlaarderbos.
Begeleiding door Edda Kammenga en
Hiltje Kamminga**

Dieren laten overal sporen na. Denk aan afdrukken van poten. Maar ook uitwerpselen. En haren uit de vacht. En nesten. Maar die moet je dan wel kunnen 'lezen'. Die sporen ontstaan 'zomaar'. Maar er zijn ook sporen die ontstaan door specifiek gedrag van dieren. Welke zijn dat? En waarom laten dieren die achter?

Edda Kammenga en Hiltje Kamminga zijn leden van de werkgroep Natuur en meer! van IVN afdeling Groningen-Haren. We gaan samen met hun op zoek naar sporen. Zij zullen uitleg geven bij wat we vinden.

Graag opgave bij Peter Kwast (p.l.kwast@hotmail.nl of 06 150 170 95) Voor carpool: vertrek een half uur voor aanvang vanaf Brink in Vries naar Pollseweg, Noordlaren, ten westen van Duinweg.

April

Zaterdag 19 april 2025 10-12u
Plantenruilbeurs bij Landgoed Bosch en Vaart, Groningerstraat 32, Vries

Op de ruilbeurs kan iedereen -leden en niet leden- planten inbrengen en meenemen. Thee en koffie staan klaar. Neem kennis van de fraaie Engelse kas op het landgoed, mogelijk is er een korte rondleiding.

Alle lezingen zijn in Dorpshuis De Pan, Nieuwe Rijksweg 4 in Vries. Gevraagd wordt een vrijwillige bijdrage van €2 per avond.

Je kunt parkeren langs het kanaal.
Ingang is langs het koetshuis.

Mei

Informatie over een te plannen activiteit in de maand mei 2025 volgt in de volgende Kornoelje.

Jeugdactiviteiten

Scholenproject IVN Vries: Werkmiddagen worden georganiseerd voor de groepen 7 van de twee basisscholen in Vries. De Holtenhoek werkt deze middagen in het Holtveen, de Vijverstee op de Welterberg.

Voor informatie rond de basisschool in Yde: paulvanderveur@gmail.com, of www.ivn.nl/vries

Colofon IVN Vries

Bestuur

Voorzitter

(Algemene zaken, PR en ledenwerving)

Peter Kwast

E: p.l.kwast@hotmail.nl

T: 06-15 01 70 95

Secretaris

Gerrit Dolstra

dolstra@gmail.com

06-54 34 34 80

Penningmeester

René Bosch

E: penningmeester@ivnvries.nl

T: 0592 54 26 76

Bankrek.nr: NL19RABO0366 5693 09

Bestuurslid

Bram Arends

E: bram_arends@hotmail.com

Vertrouwenspersoon

Jos Roosendaal

T 06 13 85 28 98

Redactie Kornoelje

Heim Meijerink

E: hpmeijerink@hetnet.nl

Ina Maring

E: maringvanderveen@gmail.com

Joke Rosier (vormgeving)

E: rosierjoke@gmail.com

T: 06-20 24 54 25

Websitebeheerder

Anne Hielke van der Meulen

E: a.h.vd.meulen@gmail.com

T: 0592 315 924

Website

www.ivn.nl/vries

Werkgroepen

1. De Vlindertuin

Wil Folkers

E: alkasa@home.nl

T: 0592 542 732

2. Vogels

Anne Hielke van der Meulen;

E: a.h.vd.meulen@gmail.com

T : 0592 315 924

3. Jeugdactiviteiten

vacature

4. Bomen, ruimtelijke ordening en milieu

Tineke van den Berg

E: van.den.berg@home.nl

5. Steenuilenwerkgroep

Ronand Valstar:

E: kolenval@ziggo.nl

T: 06-20 15 02 23

6. Stichting De Vriezer Holten

(v/h De Fledders)

Eelke Riemersma; T: 0592 543 818

E: eelke.riemersma@kpnplanet.nl

Activiteitencommissie

Peter Kwast

E: p.l.kwast@hotmail.nl

Schoolprojecten

De Vijverstee, OBS: Welterberg

De Holtenhoek, CBS: Holtveen

Bram Arends

E: bram_arends@hotmail.com

Heerlijk mals,
ons Blonde d'Aquitaine
rundvlees

We hebben al voor
je gekookt

De lekkerste supermarkt van **Vries**

Het lekkerste
brood uit
eigen bakkerij

Alles voor de
perfecte borrel

Openingstijden: ma-vr 8.00-20.00 // za 8.00-19.00 // zo 11.00-18.00

PLUS Koetsier Vries / Oude Asserstraat 2 // Vries

